

ULOGA ETNO NASLEĐA I GASTRONOMIJE U RURALNOM TURIZMU VOJVODINE

Dragica Samardžić

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

MODERNIZATION AND
HARMONIZATION OF TOURISM
STUDY PROGRAMMES IN SERBIA

mhtsps

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ
CHAMBER OF ECONOMY OF VOJVODINA

✓Usluge u seoskom turizmu definisane Zakonom o turizmu:

- usluge smeštaja i ishrane u seoskim domaćinstvima, etno objektima, salašima
- tematske aktivnosti u prirodi,
- degustacija i prodaja proizvoda,
- pripremanje i usluživanje tradicionalnih jela,
- proizvodnja i prodaja rukotvorina,
- upoznavanje nasledja načina života i tradicionalne kulture seoskog područja

✓Kada se govori o nasleđu određene zajednice, prihvaćen je stav da se priroda i kultura, kao komplementarne kategorije, ne mogu odvojeno razmatrati i da je kulturni identitet jedne zajednice povezan sa prirodnim okruženjem u kojem se razvijao

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

MODERNIZATION AND
HARMONIZATION OF TOURISM
STUDY PROGRAMMES IN SERBIA

mhtsps

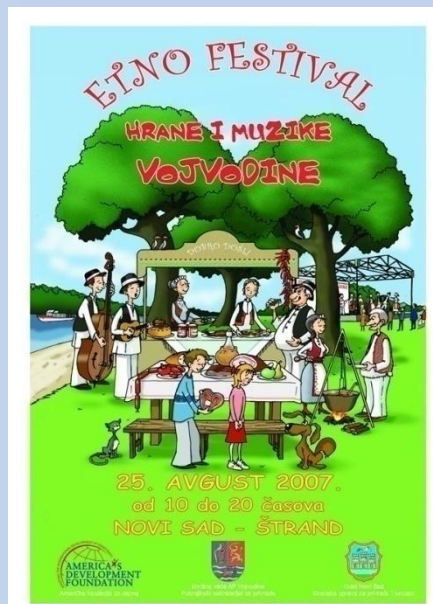

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ
CHAMBER OF ECONOMY OF VOJVODINA

Kulturne (antropogene) vrednosti predstavljaju jedan od najznačajnijih motiva turističkih kretanja.

Kulturne vrednosti obuhvataju proizvode materijalnog i duhovnog stvaralaštva pojedinih naroda:

1. kulturno-istorijski spomenici,
2. aktivne kulturne ustanove,
3. etnografsko bogatstvo,
4. tradicionalne narodne svečanosti,
5. **kulinarstvo...**

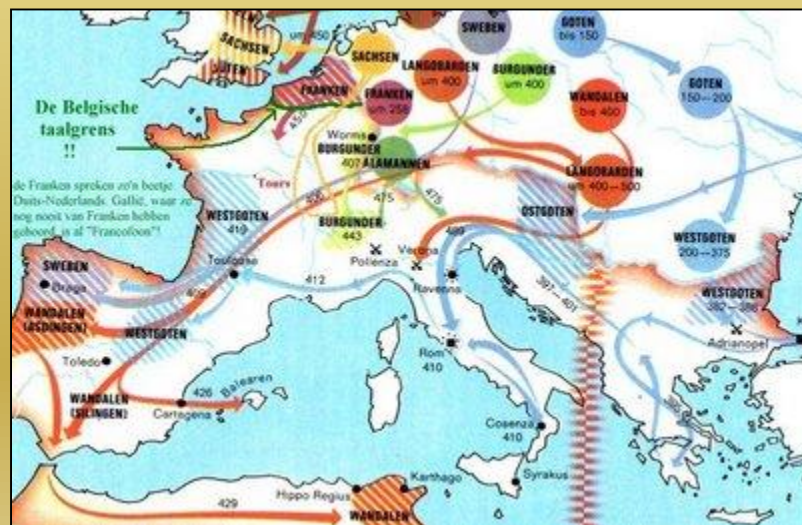
Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

ULOGA FOLKLORNOG NASLEĐA U KULTURNOM TURIZMU VOJVODINE

Prostor Vojvodine prema svojim opštegeografskim predispozicijama često je bio u poziciji imigracionog središta.

Život na ovom prostoru pod uticajem niza faktora uticao je na formiranje vrlo složenog kulturnog, odnosno etnografskog nasleđa, u okviru koga mnoga dobra poseduju značajnu kulturnu vrednost

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

MODERNIZATION AND
HARMONIZATION OF TOURISM
STUDY PROGRAMMES IN SERBIA

ПРИВРЕДНА КОМПАРА ВОЈВОДИНЕ
CHAMBER OF ECONOMY OF VOJVODINE

POZITIVAN UTICAJ TURIZMA NA OČUVANJE KULTURNOG NASLEĐA

Zahvaljujući turizmu, lokalno stanovništvo ima i brojne kulturne objekte i manifestacije (festivali, revije, izložbe) koji doprinose bogatijem i sadržajnijem kulturno zabavnom životu.

1. turisti idu da gledaju narodnu nošnju u svakodnevnoj upotrebi
2. kupuju narodne rukotvorine u autentičnim bazarima
3. uče lokalne običaje
4. norme ponašanja
5. ponešto od lokalnog jezika

Specifičan način turizma unapređuje restauraciju, očuvanje i fiktivno obnavljanje etničkih atributa.

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

MODERNIZATION AND
HARMONIZATION OF TOURISM
STUDY PROGRAMMES IN SERBIA

Pod folklorom se podrazumeva narodna umetnost koja se spontano razvija kao deo tradicionalne materijalne i duhovne kulture.

Mogućnosti prezentacije folklornog nasleđa su višestruke: kulturne manifestacije, priredbe, smotre folklora, izložbe, muzeji pod vedrim nebom ...

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

MODERNIZATION AND
HARMONIZATION OF TOURISM
STUDY PROGRAMMES IN SERBIA

mhtsps

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ
CHAMBER OF ECONOMY OF VOJVODINA

Na području Vojvodine može se organizovati na primer prisustvo grupe turista tradicionalnoj svadbi nekog od naroda.

Ako turisti budu prisustvovali i aktivno učestvovali u ovakvom događaju, sigurno će poneti mnogo više utisaka, nego da samo slušaju o tome, a domicilno stanovništvo svakako duže

negovati svoje običaje.

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

MODERNIZATION AND
HARMONIZATION OF TOURISM
STUDY PROGRAMMES IN SERBIA

mhtsps

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ
CHAMBER OF ECONOMY OF VOJVODINA

Svadba nekad i sad

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

MODERNIZATION AND
HARMONIZATION OF TOURISM
STUDY PROGRAMMES IN SERBIA

mhtsps

1997
ЧЛАНОВИ КОМОРА ВОЈВОДИНЕ
ЧЛАНОВИ ЕКОНОМСКОГ Савеза ВОЈВОДИНЕ

Turizam takođe doprinosi obnavljanju pojedinih oblika umetnosti i zanatstva koji su bili na pragu odumiranja.

Bar prividno, održava u životu određene sadržaje tradicionalne kulture, koji bi inače pod naletom masovne kulture i modernizacije definitivno nestali !

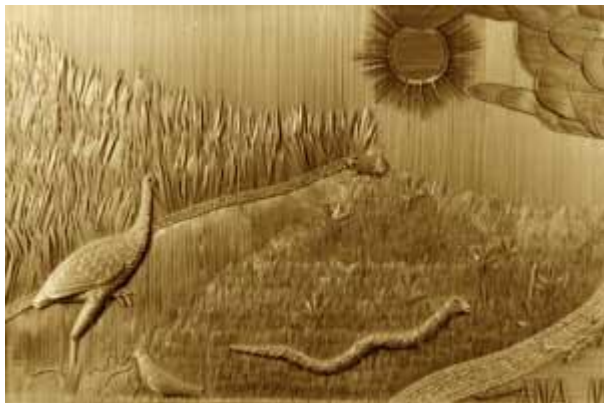
Bačke **slamarke**, umetnice koje izrađuju predmete i slike od slame, jedan su od zaštitnih znakova našeg najsevernijeg grada, budući da je ta vrsta umeća toliko retka da je zabeležena još samo na nekoliko mesta u Evropi.

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

Vojvođanima, a posebno Bačvanima, pšenica je vrednija od suvog zlata. Osim hlebnog zrna, koristi se i slama koja prevashodno služi za ogrev, nekolicina zaljubljenika od nje je napravila prava mala remek-dela.

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

MODERNIZATION AND
HARMONIZATION OF TOURISM
STUDY PROGRAMMES IN SERBIA

mhtsps

2000
ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ
CHAMBER OF ECONOMY OF VOJVODINA

Vojvođanska kuhinja

Gastronomija Vojvodine se formirala kao odraz složenih uslova života, geografskih karakteristika: prirodnih uslova i društvenih zbivanja na ovom prostoru. Vojvođanska kuhinja je raznovrsna i bogata, sa puno mesa, povrća, začina i voća. To prističe iz bogatstva vojvođanske ravnice, šuma i reka.

Na području Vojvodine javlja se velika mešavina kuhinja, a samim tim i veliki broj različitih jela. Ova kuhinja je mešavina različitih uticaja naroda koji vekovima žive na ovom prostoru

Ovde je bogatstvo kulinarskih znanja i međusobnog uticaja mađarske, rumunske ili slovačke kuhinje, a mnogobrojna jela su izvedena iz nemačke, ruske ili neke druge kuhinje iz okruženja.

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

MODERNIZATION AND
HARMONIZATION OF TOURISM
STUDY PROGRAMMES IN SERBIA

mhtsps

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ
CHAMBER OF ECONOMY OF VOJVODINA

Različiti uticaji čine vojvođansku kuhinju specifičnom, a time i atraktivnom za turističku potražnju, tim više što se od svih oblika koji odražavaju promene u kulturnom životu sela, najmanje promenila ishrana stanovništva.

Srpska kuhinja

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

MODERNIZATION AND
HARMONIZATION OF TOURISM
STUDY PROGRAMMES IN SERBIA

mhtsps

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ
CHAMBER OF ECONOMY OF VOJVODINA

Немањка кухиња

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

MODERNIZATION AND
HARMONIZATION OF TOURISM
STUDY PROGRAMMES IN SERBIA

mhtsps

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ
CHAMBER OF ECONOMY OF VOJVODINA

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

MODERNIZATION AND
HARMONIZATION OF TOURISM
STUDY PROGRAMMES IN SERBIA

mhtsps

1997
ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ
CHAMBER OF ECONOMY OF VOIVODINA

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

MODERNIZATION AND
HARMONIZATION OF TOURISM
STUDY PROGRAMMES IN SERBIA

mhtsps

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ
CHAMBER OF ECONOMY OF VOJVODINA

Madjarska kuhinja

Recepti.com

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

MODERNIZATION AND
HARMONIZATION OF TOURISM
STUDY PROGRAMMES IN SERBIA

mhtsps

1997
ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ
CHAMBER OF ECONOMY OF VOIVODINA

Slovačka kuhinja

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

MODERNIZATION AND
HARMONIZATION OF TOURISM
STUDY PROGRAMMES IN SERBIA

mhtsps

1998
ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ
CHAMBER OF ECONOMY OF VOIVODINA

Šokačka i bunjevačka kuhinja

Žganci

Lokšice (krofne)

Krumpir čorba s lakumićima

Štrudla sa rogačem

Salenjaci...

FOTO: JovanaVuk

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

MODERNIZATION AND
HARMONIZATION OF TOURISM
STUDY PROGRAMMES IN SERBIA

mhtsps

1998
ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ
CHAMBER OF ECONOMY OF VOJVODINA

Rusinska kuhinja

Tarohnji u mleku
Bobaljški
Kapušnjiki
Beljuši...

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

MODERNIZATION AND
HARMONIZATION OF TOURISM
STUDY PROGRAMMES IN SERBIA

mhtsps

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ
CHAMBER OF ECONOMY OF VOJVODINA

Crnogorska kuhinja

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

MODERNIZATION AND
HARMONIZATION OF TOURISM
STUDY PROGRAMMES IN SERBIA

mhtsps

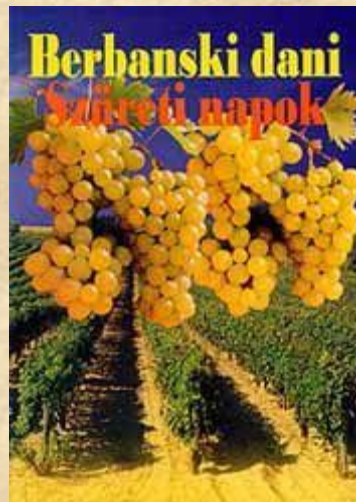
1997
ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ
CHAMBER OF ECONOMY OF VOIVODINA

TURISTIČKE MANIFESTACIJE U FUNKCIJI PROMOCIJE HRANE

Vojvođani vole da jedu, ali isto tako i da pripremaju hranu, pa je razumljivo da su u skladu s tim nastale i manifestacije na tu temu.

Na teritoriji Vojvodine organizuju se i manifestacije koje osim privrednog (na kojima se vrši predstavljanje i prodaja proizvoda i prikazuju načine privređivanja) imaju i određen turistički značaj.

Mnogobrojne su turističke manifestacije posvećene hrani: voću i povrću, grožđu, medu i proizvodima od meda, mesu, tradicionalnim pićima ili završetku žetve i vršidbe.

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

MODERNIZATION AND
HARMONIZATION OF TOURISM
STUDY PROGRAMMES IN SERBIA

mhtsps

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ
CHAMBER OF ECONOMY OF VOIVODINA

MOGUĆNOST KORIŠĆENJA FOLKLORNOG NASLEĐA I GASTRONOMIJE U RAZVOJU RURALNIH SREDINA

- ✓ Obnavljanje pojedinih oblika umetnosti i zanatstva koji su bili na pragu odumiranja, brojnih kulturnih objekata i manifestacija (festivali, revije, izložbe)
- ✓ Razvojem turizma doprinosi se donošenju brojnih mera za očuvanje tradicionalnih zanata, običaja, folklornih svečanosti i slično. Mogu se održavati u životu određeni sadržaji tradicionalne kulture, koji bi inače pod naletom masovne kulture i modernizacije, kojima nisu potrebni tradicionalni običaji i zanati, definitivno nestali
- ✓ Zainteresovani turisti mogli bi se uključiti u čitav proizvodni proces ili samo u jedan njegov deo
- ✓ Bavljenje starim zanatima i izradom predmeta od vune, drveta, trske, slame, i sl. Ili pripremom tradicionalne hrane koji se mogu prodati turistima, ostvaruje se dodatni prihod koji uvećava dohodak seoskog domaćinstva
- ✓ Uzgojem poljoprivrednih proizvoda koji će se plasirati turistima, održava se poljoprivredno domaćinstvo i povećavaju njegovi prihodi

HVALA NA PAŽNJI

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

MODERNIZATION AND
HARMONIZATION OF TOURISM
STUDY PROGRAMMES IN SERBIA

mhtsps

1999
ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ
CHAMBER OF ECONOMY OF VOJVODINA